

Suomen riistakeskus
Sompiontie 1
00730 HELSINKI

Lausuntopyyntönnne 29.4.2021

Lausunto kosteikkosuunnitelmasta, SOTKA-kosteikot: Kankaistenlammen kosteikko, Kangasniemi

Olette pyytänyt ELY-keskuksen lausuntoa asiakohdassa mainitusta suunnitelmasta. ELY-keskus pitää myönteisenä hankkeen tavoitteita (luonnon monimuotoisuuden edistäminen, vesiensuojelun tehostaminen ja virkistyskäyttöarvon lisääminen).

Kosteikkosuunnitelma on laadittu Kangasniemen kunnan keskustaajama-alueella sijaitsevalle Kankaistenlammen alueelle. Kankaistenlampi on ollut alun perin avovesipintainen luonnonvesistö, mutta se on laskettu 1970-luvulla Kankaistenlammen alueen kuivatustyön (ojitustoimitus tnro 4189 Ky1) yhteydessä. Kuivatuksen on toimeenpannut Kankaistenlammen ojitusyhtiö.

Luontoarvojen osalta suunnitelmassa todetaan, että ”kosteikon perustamisen toimenpidealueella ei ole luonnonsuojelualueita tai tiedossa olevia uhanalaisten lajien esiintymispaikkoja. Kosteikkokartoitusten yhteydessä ei tehty myöskään sellaisia maastohavaintoja, jotka antaisivat viitteitä alueen erityisten luonto- ja/tai suojeluarvojen olemassaolosta. Toimenpidealueen kaivetuilla tai toimenpidealueelle vettä johtavilla ojauomilla ei ole myöskään tiedossa olevia kalataloudellisia arvoja.” Suunnitellun kosteikon alueella ei ilmeisesti ole tehty varsinaista luontoselvitystä eikä johtopäätöksiä luontoarvojen puuttumisesta ole tarkemmin perusteltu.

ELY-keskuksen luonnonsuojeluasiantuntija teki Kankaistenlammen alueella maastokäynnin 28.5.2021. Maastokäynnillä ilmeni, että alueella on edelleen luontoarvoja. Alue on osittain luonnontilaista suota, jolla on mm. Etelä-Suomessa uhanalaiseksi luokiteltua luhtanevaa (VU) ja edustavaa koivuluhtaa. Linnuista havaittiin pajusirkku (VU) ja taivaanvuohi (NT). Alueella on myös viitasammakon elinympäristöksi soveltuvia alueita (esim. alueen eteläpäässä on leveitä ojia, jotka eivät näy kartalla), eikä viitasammakon esiintymistä alueella voida nykytiedolla poissulkea. Viitasammakko on luontodirektiivin liitteen IV (a) laji, jonka lisääntymis- ja levähdyspaikkoja ei saa hävittää tai heikentää.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan alueella on syytä tehdä luontoselvitys, johon sisältyy myös viitasammakkoselvitys lajin kutuaikaan

9.6.2021

keväällä. Luontoselvitys tulee toimittaa ELY-keskukselle ennen toimenpiteisiin ryhtymistä.

Suunnittelualueella on voimassa oleva Kangasniemen taajaman osayleiskaava. Alue on myös asemakaava-alue. Suunniteltu kosteikko sijaitsee yleiskaavassa urheilu- ja virkistyspalvelujen alueeksi merkityllä alueella, jossa kaavamääräyksen mukaan puuston kaataminen ja muihin maisemaa muuttaviin toimenpiteisiin vaaditaan maisematyöluva (MRL 128 §). Kosteikkohankkeen edellyttämä alueen käsittely edellyttää siten em. maisematyöluvan. Maisematyöluvan myöntää kunnan rakennuslupaviranomainen.

Kosteikon rakennuspaikalla ei sijaitse vesilain tarkoittamaa vesistöä, jonka vedenkorkeutta padottaisiin tai jota ruopattaisiin. Hanke ei myöskään sijaitse pohjavesialueella. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan hankkeesta ei siten aiheudu vesilain 3 luvun 2 § 1 momentissa tarkoitettua muutosta, joka edellyttäisi vesilain mukaisen luvan hakemista.

Kosteikon rakentamiselle tulee kuitenkin saada Kankaistenlammen ojitusyhtiön suostumus. Koska kuivatustyö sijoittuu asemakaava-alueelle, ojitusyhtiötä hallinnoi Kangasniemen kunta. Lisäksi kosteikon rakentamiselle tulee olla hankkeen vaikutusalueen kiinteistöjen omistajien suostumukset. Ellei näitä suostumuksia saada, tulee hankkeelle saada vesilain mukainen lupa Itä-Suomen aluehallintovirastosta. Vesilain mukaan, mikäli hankkeesta aiheutuu ojan vedenjuoksun muuttumisen myötä vahinkoa toisen maalle, eikä asianomainen ole antanut tähän suostumustaan, tulee hankkeelle hakea lupaviranomaisen lupa (3 luku 2 § 3 mom. 1 kohta).

Hankkeessa rakennetaan patopengertä 960 m, jolla padotaan kosteikon vesipinta-alaa n. 7,23 ha. Koska hanke sijaitsee taajama-alueella, tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, ettei padon käyttämisestä aiheudu vaaraa turvallisuudelle. Hankkeesta tulee pyytää etukäteen patoturvallisuusviranomaisen (Kainuun ELY-keskus) lausunto.

Etelä-Savon ELY-keskus voi ottaa hankkeeseen uudelleen kantaa luontoselvityksen valmistumisen jälkeen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt Vesitalousasiantuntija Varpu Rajala ja ratkaissut yksikön päällikön sijainen, vesistöasiantuntija Pekka Sojakka. Lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet esittelijän lisäksi luonnonsuojeluasiantuntijat Marika Koskinen ja Lauri Puhakainen sekä maankäyttöasiantuntija Jari Ahonen.

Liitteet	Kankaistenlammen alueen kuivatus -hankkeen asiakirjat
Jakelu	Suomen riistakeskus/Lauri Laitila
Tiedoksi	Kangasniemen kunta

9.6.2021

ESAELY/625/2020

Mikkelin seudun ympäristöpalvelut
Kainuun ELY-keskus/patoturvallisuusviranomainen

Tämä asiakirja ESAELY/625/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ESAELY/625/2020 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Rajala Varpu 09.06.2021 15:39

Ratkaisija Sojakka Pekka 10.06.2021 11:37